

POSTANOWIENIE

11 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 11 kwietnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa wzajemnego Gminy Z.
przeciwko H. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej H. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 10 października 2022 r., I AGa 151/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od skarżącej na rzecz powódki wzajemnej, tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) zł z odsetkami wynikającymi z art. 98 §1¹ k.p.c. za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 11 lutego 2020 r. Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 857 101,23 zł z bliżej oznaczonymi ustawowymi odsetkami (pkt I), oddalił powództwo główne w pozostałej części (pkt II) oraz orzekł o kosztach postępowania (pkt III i IV). Ponadto oddalił powództwo wzajemne pozwanej (punkt I) i orzekł o kosztach procesu z tego powództwa (punkt II).

Wyrokiem z 10 października 2022 r., w następstwie apelacji obu stron, Sąd Apelacyjny w Krakowie zmienił wyrok Sądu Okręgowego i rozstrzygając o

powództwie głównym (pkt 1a): zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 202 965,20 zł z bliżej oznaczonymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie, oddalił powództwo główne w pozostałej części oraz orzekł o kosztach procesu i kosztach sądowych; rozstrzygając zaś o powództwie wzajemnym (pkt 1b): zasądził od pozwanej wzajemnie na rzecz powódki wzajemnej kwotę 521.090,30 zł z bliżej oznaczonymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie, oraz oddalił powództwo wzajemne w pozostałej części; ponadto orzekł o kosztach procesu związanych z powództwem wzajemnym. Oddalił apelację pozwanej (powódki wzajemnej) w pozostałej części oraz apelację powódki (pozwanej wzajemnie) w całości (pkt 2) oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (punkt 3).

W skardze kasacyjnej powódka (pozwana wzajemna) zaskarżyła powyższy wyrok w zakresie rozstrzygnięcia dotyczącego powództwa wzajemnego, tj. w pkt 1b oraz 3 wyroku. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., stwierdzając, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do pytania, czy art. 635 k.c. może stanowić podstawę do odstąpienia od umowy przez zamawiającego w przypadku, w którym do opóźnień w realizacji umowy doszło także z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, nie zaś tylko wykonawcy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości,

wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przyczynę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien odpowiednio sformułować zagadnienie prawne, wskazać przepisy prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz świadczącą o istotności tego zagadnienia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl.; z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.). Zagadnienie jest istotne, jeżeli jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla ukierunkowania praktyki sądowej i rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 września 2012 r., II CSK 180/12, niepubl. oraz z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl.), wywołuje poważne wątpliwości, a zarazem nie było dotychczas rozstrzygnięte w judykaturze albo dotychczasowe orzecznictwo wymaga zmiany (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, niepubl.).

Zagadnienie prawne sformułowane przez skarżącego nie czyni zadość wskazanym wymaganiom, gdyż 635 k.c. był już przedmiotem wyczerpujących - także w zakresie potrzebnym dla ich prawidłowego zastosowania w ustalonym w sprawie stanie faktycznym - wypowiedzi Sądu Najwyższego. W szczególności w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, że w świetle art. 635 k.c. nieuprawniony jest pogląd, iż skoro nie zawiera on rozróżnienia opóźnienia zawnionego i niezawnionego przez przyjmującego zamówienie, to uprawnienie zamawiającego do odstąpienia od umowy jest niezależne od przyczyny tego opóźnienia, zatem może on od umowy odstąpić także wówczas, gdy opóźnienie zostało przez niego spowodowane; jeżeli bowiem przyjmujący zamówienie nie spełnia świadczenia z powodu braku potrzebnego do wykonania dzieła

współdziałania zamawiającego, to nie zachodzi przesłanka opóźnienia się przyjmującego zamówienie, warunkująca prawo zamawiającego do odstąpienia od umowy (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z 21 września 2006 r., I CSK 129/06, niepubl. i z 13 września 2017 r., IV CSK 603/16, niepubl.). Z motywów zaskarżonego orzeczenia wynika, że rozstrzygnięcie Sądu uwzględniało to stanowisko.

Skarga kasacyjna powoda nie zawiera zarzutów naruszenia prawa procesowego, dlatego w sprawie wiążący jest stan faktyczny przyjęty za podstawę zaskarżonego wyroku. Z ustaleń tych zaś nie wynika, że przyczyną opóźnienia były okoliczności leżące po stronie zamawiającego, lecz że istniała możliwość kontynuowania budowy przez wykonawcę, wadliwość projektu nie miała znaczenia dla terminowości istotnej części prac, nie istniało zagrożenie uniemożliwiające dalsze kontynuowanie robót, a strona powodowa nie kontynuowała prac z przyczyn finansowych, a nie z powodu niezgodności projektu z pozwoleniem. W ustalonym w sprawie stanie faktycznym nie sposób zatem przyjąć, aby skarżący wykazał potrzebę rozstrzygnięcia sformułowanych przez niego na gruncie art. 636 k.c. wątpliwości.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[SOP]

[ms]